

**Dødfiskplukking, ensilasjehåndtering og registrering - Prosedyre**

**Sted og prosess** Mowi ASA - Nord / Matfisk / Drift biologi  
**Sist godkjent dato** 15.02.2021 (Roger Pettersen)  
**Dato endret** 15.02.2021 (Gøran Woll)  
**Gyldighetsområde**

**Dokumentkategori** Prosedyre  
**Siste revisjonsdato**  
**Neste revisjonsdato** 09.11.2020  
**Dokumentansvarlig** Roger Pettersen

**Dødfiskplukking, ensilasjehåndtering, og registrering - Prosedyre**

**1. Formål:** Hensikten med prosedyreren er å sikre hygiene og redusere smitterisiko ved anlegget, samt sikre at dødfisk blir registrert og kategorisert korrekt. Sikre at Ensilering gjøres på en forsvarlig måte, og iht. avtale med mottaker.

**2. Beskrivelser av prosesser og ansvarsforhold:**

Oppgaver/stikkord	Krav til utførelse	Ansvar
<b>Ansvar og myndighet</b>	<p>Produksjonssjef sjø har ansvaret for at prosedyren blir iverksatt i region.</p> <p>Områdeleder har ansvar for at prosedyren er iverksatt i område</p> <p>Driftsleder har overordnet ansvar for at rutinen blir fulgt og for dokumentering av registreringer. De som drar håvene, skal følge rutinen og registrere dødfisk inkl. kategorisering i vedlagte skjema. Ved unormal høy dødelighet skal driftsleder ha beskjed og sette i gang nødvendig tiltak for å kartlegge omfang, behov for varsling, og videre fremgangsmetode.</p>	<p>Produksjonssjef sjø</p> <p>Områdeleder</p> <p>Driftsleder</p>
<b>Opptak av døde fisk</b>	<p>Dødfisk og svimere plukkes og dødfisk håver dras daglig så fremt dette er mulig. Hvis det ikke kan trekkes dødfisk, skal årsak begrunnes i lokalitetens dagjournal. Hvis det går mer enn 2 dager på rad uten dødfiskopptak, skal forholdet avviksbehandles.</p> <p>Dødfisken skal oppbevares i tette stamper/kar. Deretter leveres dødfisken i ensilasjeanlegg på flåte/base.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med dødfisk og dødfiskhåver vaskes og desinfiseres etter bruk etter retningslinjer i renholdsplan.</p> <p>Det skal ikke brukes samme hån ved ulike lokaliteter.</p> <p>Anlegget bør obdukere døde fisk regelmessig for å fange opp unormale funn så tidlig som mulig. Observasjoner gjort i forbindelse med egenobduksjon registreres i Mercatus Farmer. Fiskehelsetjenesten kan beordre at døde fisk fryses ned.</p> <p><b>Kapasitet for opptak pr lokalitet skal være minimum 5 tonn pr time.</b></p>	<p>Driftsleder</p>

**Dødfiskplukking, ensilasjehåndtering og registrering -  
Prosedyre****Mowi ASA** 

<b>Sted og prosess</b>	Mowi ASA - Nord / Matfisk / Drift biologi	<b>Dokumentkategori</b>	Prosedyre
<b>Sist godkjent dato</b>	15.02.2021 (Roger Pettersen)	<b>Siste revisjonsdato</b>	
<b>Dato endret</b>	15.02.2021 (Gøran Woll)	<b>Neste revisjonsdato</b>	09.11.2020
<b>Gyldighetsområde</b>		<b>Dokumentansvarlig</b>	Roger Pettersen

<b>Førøket dødelighet / mistanke om sykdom og varsling til myndigheter</b>	<p>Ved mistanke om sykdom eller førøket dødelighet skal fiskehelsepersonell, fiskehelseleder og produksjonssjef kontaktes.</p> <p>Med førøket dødelighet, menes dødelighet større enn (daglig): 0.5‰ for fisk under 0.5 kg, og større enn 0.25‰ for fisk over 0.5 kg.</p> <p>Dette tilsvarer 0,35 % ukentlig for fisk under 0,5 kg og 0,18 % ukentlig for fisk over 0,5 kg.</p> <p>Varsling til myndigheter ved mistanke om listeført sykdom, uavklart førøket dødelighet og forhold som har medført alvorlige konsekvenser for fiskevelferden, skjer i henhold til prosedyre: 41768 - Varsling ved sykdom og dårlig velferd - Prosedyre.</p>	<p>Driftsleder</p> <p>Fiskehelsepersonell</p> <p>Fiskehelseleder / fiskehelsepersonell</p>
<b>Avliving av fisk</b>	<p>Fisk skal avlives på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Fisk skal avlives ved:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Slag i hode som medfører bevissthetstap med påfølgende kutt av gjellebuer, bløggingslag, som medfører blodtap, eller</li> <li>2. Avlives med en medikamentell overdose av en tillatt bedøvelse til fisk.</li> </ol>	Driftsleder
<b>Ensilering</b>	<p>Død fisk samles opp, kvernes og ensileres. Ensilasjen skal ha en stabil pH under 3,8. Dette måles med kalibrert pH-måler, og justeres med tilstrekkelig mengde maursyre.</p> <p>pH i ensilasjen skal måles og registreres;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ukentlig i Kverntank</li> <li>- Ved overføring til lagertank og før levering.</li> </ul> <p>Ensilasje leveres til godkjent mottaksstasjon. Handelsdokument skal alltid leveres fra mottaker og signeres.</p> <p>Ensilasjetank skal merkes med gult skilt med tekst «Ensilasje kategori 2».</p> <p>Bruk verneutstyr ved håndtering av ensilasje/maursyre!</p>	Driftsleder
<b>Kapasiteter</b>	<p>Kvernkapasitet pr. lokalitet; kvern skal minimum håndtere 5 tonn pr. time.</p> <p>Lagringskapasitet pr. lokalitet skal være minimum 0,8% av lokalitets MTB.</p>	Områdeleder
<b>Medisinert fisk / fisk i karantene</b>	<p>Død fisk som er i karantene etter antibiotikabehandling skal ikke blandes med annen ensilasje. Mottaker skal kontaktes dersom antibiotikaholdig ensilasje skal leveres.</p>	Driftsleder

**Dødfiskplukking, ensilasjehåndtering og registrering -  
Prosedyre**

<b>Sted og prosess</b>	Mowi ASA - Nord / Matfisk / Drift biolog	<b>Dokumentkategori</b>	Prosedyre
<b>Sist godkjent dato</b>	15.02.2021 (Roger Pettersen)	<b>Siste revisjonsdato</b>	
<b>Dato endret</b>	15.02.2021 (Gøran Woll)	<b>Neste revisjonsdato</b>	09.11.2020
<b>Gyldighetsområde</b>		<b>Dokumentansvarlig</b>	Roger Pettersen

Registreringer	Antall døde fisk, antallet svimere og dødsårsak (kategorisering) registreres i vedlagte skjema. Eventuelt kan data føres direkte over i Mercatus Farmer fra båt, hvis slik praksis kan dokumenteres ved kontroll. Hvis vedlagte skjema benyttes, skal ferdig utfylt skjema arkiveres på lokaliteten (SharePoint og/eller i perm). Skjemaet skal tilpasses den enkelte lokalitet, med korrekte merdnummer og relevante dødfisk-kategorier.	Driftsleder
<p>Ved avliving av svimere/taperfisk under sortering/levering må følgende ligge til grunn for estimering av snittvekt: Beregning gjøres på at man teller 100 svimere/tapere som skal veies og legges til grunn for den reelle snittvekten på svimere/tapere. Denne snittvekten legges under daglige registreringer i AFA under destruksjon</p>	<p>Ved levering av ensilasje skal skjema "Handelsdokument" alltid signeres – via Ipad fra ensilasjebåt. Scanbio fyller ut resten av handelsdokumentet. - Original følger forsendelse til mottaksfirma for døde fisk - Kopi til transportør - Et eksemplar oppbevares i perm sammen med fraktbrev.</p>	
<p>Måling av pH i ensilasje (tank og Kvern), samt kalibrering av pH måler dokumenteres i skjema; Måling av pH i ensilasje og kalibrering av pH måler (vedlagt denne prosedyre)</p>		

**3. Annen informasjon****4. Endringslogg; beskriv kort endringer fra forrige versjon:**

25.03.2019: Lagt inn dødfiskskjema som vedlegg og beskrevet dette i prosedyren  
13.09.2019: Lagt inn krav til måling og registrering av pH ukentlig i kverntank.  
27.11.2019: Lagt inn krav til kapasiteter for: opptak av dødfisk, kvern og lagringstanker (ensilasje)  
21.02.2020: Lagt inn krav til merking av ensilasje kategori 2  
25.03.2020: Lagt til at DL skal vurdere behov for varsling av fiskehelsepersonell ved unormal høy dødelighet. Lagt til krav om avviksbehandling av mer enn 2 dager på rad uten dødfiskopptak, uansett årsak, og krav om begrunnelse for hver dag uten dødfiskopptak i dagjournal. Slått sammen linjene om Forøket dødelighet/mistanke om sykdom og varsling til myndighetene. Viser til nyopprettet prosedyre om varsling ved sykdom og dårlig velferd.  
07.12.2020 Fjernet krav om at handelsdokument skal signeres i tre eksemplarer.  
17.12.2020 Endret litt i krav om signering av handelsdokument og praksis.

## Dødfiskplukking, ensilasjehåndtering og registrering - Prosedyre

<b>Sted og prosess</b>	Mowi ASA - Nord / Matfisk / Drift biologi	<b>Dokumentkategori</b>	Prosedyre
<b>Sist godkjent dato</b>	15.02.2021 (Roger Pettersen)	<b>Siste revisjonsdato</b>	
<b>Dato endret</b>	15.02.2021 (Gøran Woll)	<b>Neste revisjonsdato</b>	09.11.2020
<b>Gyldighetsområde</b>		<b>Dokumentansvarlig</b>	Roger Pettersen

10.02.2021 Lagt inn under «registrering» registrering av avlivet taper-fisk (det skal registreres både antall og snittvekt).